

KVALITETSDEKLARATION

Statligt tandvårdsstöd

Ämnesområde

Socialförsäkring m.m.

Statistikområde

Stöd vid sjukdom och handikapp

Produktkod

SF0213

Referenstid

2021

Statistikens kvalitet.....	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov.....	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått.....	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2 Osäkerhetskällor.....	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning.....	5
2.2.4 Bortfall	5
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig.....	6
3 Aktualitet och punktlighet.....	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet.....	6
4 Tillgänglighet och tydlighet	6
4.1 Tillgång till statistiken	6
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	6
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation.....	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid.....	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	7
5.3 Sam användbarhet i övrigt.....	7
5.4 Numerisk överensstämmelse.....	8
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling.....	8
C Bevarande och gallring	8
D Uppgiftsskyldighet.....	8
E EU-reglering och internationell rapportering.....	8
F Historik.....	8
G Kontaktuppgifter	9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Försäkringskassan är statistikansvarig myndighet för statistikområdet Stöd vid sjukdom och handikapp. Statistiken ska förmedla socialförsäkringens utveckling och effekter för enskilda och samhälle inom vårt verksamhetsområde. Ändamålet med statistiken om det statliga tandvårdsstödet är att förmedla stödets utveckling och effekter för enskilda och samhälle.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken vänder sig bland annat till beslutsfattare, användare inom departement, myndigheter, kommuner, landsting, intresseorganisationer, branschorganisationer, massmedia, forskare och allmänhet.

Statistiken har ett flertal olika användningsområden. Den kan till exempel användas för att ge allmän information om utfallet i socialförsäkringen, utgöra underlag för förberedelse och uppföljning av politiska beslut samt utgöra underlag för forskning.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken visar utfallet av de olika delförmånerna i tandvårdsstödet, utförda åtgärder och dess priser samt statistik om abonnemangstandvård. Statistiken utgörs av sju statistikrapporter. Dessa rapporter är:

- Antal personer med avtal om abonnemangstandvård
- Antal personer som har fått högkostnadsskydd
- Antal personer som har fått statligt tandvårdsstöd
- Antal personer som har använt allmänt tandvårdsbidrag
- Antal utförda tandvårdsåtgärder
- Pris för tandvårdsåtgärder, år
- Pris för tandvårdsåtgärder (månad)

1.2.1 Objekt och population

Populationen består av alla individer som tagit del av statligt tandvårdsstöd eller fått tandvård utförd inom det statliga tandvårdsstödet. Det innebär att individen fått en utbetalning av tandvårdsstöd, tecknat ett avtal om abonnemangstandvård eller fått en åtgärd utförd som ingår i det statliga tandvårdsstödet under aktuell referensperiod. Även individer, berättigade till tandvårdsstöd, som fått tandvård utanför Sverige och i efterhand begärt ersättning från Försäkringskassan, ingår i statistiken. Individer som fått tandvård i Sverige och har rätt till förmåner som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen ingår också i statistiken.

I statistik som visar antal och andel i befolkningen som fått utbetalning med allmänt tandvårdsbidrag alternativt utbetalning med högkostnadsskydd är

populationen avgränsad till personer som är skattade som försäkrade i Sverige.

1.2.2 Variabler

Variabler som statistiken fördelas på varierar mellan statistikrapporter. De variabler som förekommer är typ av tandvårdsstöd, vårdgivarkategori, kön, åldersklass, län (folkbokföringslän för patient), inkomstgrupp, typ av referenspris och åtgärdskod.

1.2.3 Statistiska mått

Totaler för antal mottagare och utbetalt belopp av tandvårdsstöd, antal utförda åtgärder och dess medel- och medianpriser, antal personer som har ett avtal om abonnemangstandvård. Relativa mått är andel i befolkningen som fått utbetalning av allmänt tandvårdsbidrag samt andel i befolkningen som fått utbetalning av högkostnadsersättning.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Redovisningsgrupper som förekommer är delförmån (allmänt tandvårdsbidrag, särskilt tandvårdsbidrag, högkostnadsskydd), ålder (20 år, 21 år, 22 år, 23 år, 24 år, 25-29 år, ..., 85-89 år, 90 år-), kön (kvinna, man), vårdgivarkategori (landsting, privat), län (folkbokföringslän för patient), inkomstgrupp (fem grupper; 0-30% av medianinkomst, 30% - 60%, 60% - 100%, 100% - 140%, över 140% av medianinkomst), referenspris (specialiståtgärd, allmäntandvård) samt åtgärd. Åtgärder som förekommer är enligt Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter om tandvårdsstödet. Vilka åtgärder som är ersättningsberättigade varierar över tid. Se [TLVs föreskrift om tandvårdsstöd](#) för detaljer.

1.2.5 Referenstider

Statistiken har olika referenstider för olika statistikrapporter.

För statistik om utbetalt belopp och antal mottagare av tandvårdsstöd, antal åtgärder, priser för åtgärder (år) samt andel och antal i befolkningen som fått högkostnadsskydd är referenstiden ett kalenderår. Utbetalt belopp och antal mottagare beräknas för de besök som gjorts under kalenderåret, alternativt för tidpunkt av utbetalning av tandvårdsstöd till ett avtal om abonnemangstandvård. Antal åtgärder och priser för åtgärder beräknas för året för besöksdatum för den inrapporterade åtgärden. Andel och antal i befolkningen som fått högkostnadsskydd baseras på året för besöksdatum som genererade utbetalning med högkostnadsskydd.

Statistik om antal med avtal om abonnemangstandvård har 31e december som referenstidpunkt.

För statistik om åtgärder per månad är referenstiden en kalendermånad. Besöksdatum när åtgärden utfördes avgör kalendermånad.

För statistik om andel och antal i befolkningen som fått allmänt tandvårdsbidrag är referenstiden en tvåårsperiod. Perioden är vald efter tidpunkt för det allmänna tandvårdsbidragets tilldelning och giltighet. Allmänt tandvårdsbidrag tilldelas varje år den 1a juli och kan användas under de två följande åren, t o m 30e juni två år senare.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken är registerbaserad och bygger på uppgifter som rapporteras in från vårdgivare som utfört tandvård inom tandvårdsstödet. Vårdgivare har uppgiftsskyldighet till Försäkringskassan enligt lagen (2008:145) och förordningen (2008:193) om statligt tandvårdsstöd. Vårdgivaren är därmed skyldig att elektroniskt rapportera till Försäkringskassan samtliga ersättningsberättigade tandvårdsåtgärder som vårdgivaren har utfört på en patient. Rapporteringen från vårdgivare utgör underlag för beräkningen av vilken tandvårdsersättning som ska betalas ut till vårdgivaren.

Statistiken påverkas bland annat av korrigeringar som sker i efterhand av inrapporterade ärenden. Försäkringskassan gör kontinuerligt efterhandskontroller om tandvårdsersättning betalats ut korrekt. Om felaktigheter upptäcks sker korrigeringar av tidigare ärenden.

Eftersom korrigeringar kan ske långt efter referenstiden så redovisas de två senaste åren i statistiken som preliminär statistik. Vid varje publicering av årsstatistik uppdateras statistiken för det nya året samt de två föregående åren. Detta för att ta hänsyn till korrigeringar som skett. För månadsstatistik om åtgärder uppdateras inte statistiken retroaktivt.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Ej aktuellt då statistiken är registerbaserad.

2.2.2 Ramtäckning

Alla som får ersättning från Försäkringskassan finns i de register som används som källor till statistiken. Risk för övertäckning finns då det finns ekonomiska incitament för vårdgivare att rapportera in även sådan tandvård som inte är utförd. Risk för underteckning bedöms liten då det är ett krav att rapportera in utförd tandvård inom det statliga tandvårdsstödet för att ersättning ska utgå till vårdgivaren.

2.2.3 Mätning

Statistiken har en hög grad av tillförlitlighet eftersom den grundar sig på lagstyrd inrapportering från vårdgivare. Vid inrapportering sker många automatiska kontroller som gör att det inte går att rapportera in vård som inte är ersättningsberättigad.

Uppgifterna som registreras i Försäkringskassans administrativa system fångas, bearbetas och kvalitetssäkras systematiskt i ett datalager som är särskilt byggt för statistikändamål.

2.2.4 Bortfall

Objektsbortfall ska som regel inte kunna förekomma i Försäkringskassans datalager för statistikproduktion (STORE). Inom det statliga tandvårdsstödet förekommer partiella bortfall för variabler som kön, ålder och län då tandvårdsstödet även kan utgå till personer som saknar personnummer och folkbokföringsuppgift.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan inte uteslutas. Till exempel kan fel uppstå när handläggaren korrigerar uppgifter i samband med efterhandskontroll. Även inrapportering från vårdgivare kan vara felaktig. Felaktigheter kan även uppstå när de administrativa registren läses in i Försäkringskassans datalager för statistikproduktion (STORE) samt vid den slutgiltiga sammanställningen av data.

2.2.6 Modellantaganden

Ej relevant.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Det senast publicerade året samt det föregående året är preliminär statistik. Vid varje publicering laddas statistiken om även för de två föregående åren. För månadsstatistik görs ingen retroaktiv uppdatering, den betraktas som slutlig vid publicering.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

C:a en vecka. Statistiken tas fram på ett automatiserat sätt så fort referenstiden är avslutad samt att de 14 dagar, som vårdgivaren har på sig att rapportera utförd vård, har passerat. För statistik om avtal om abonnemangstandvård är statistiken tillgänglig ca två månader efter referenstiden.

3.2 Frekvens

Statistiken samlas in kontinuerligt då vårdgivare dagligen rapporterar in ärenden inom tandvårdsstödet. Sex av statistikrapporterna publiceras en gång per år. Publicering sker vid tre tillfällen på året. En statistikrapport publiceras månatligen, tolv gånger per år.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken är tillgänglig i Försäkringskassans statistikdatabas via webbplatsen för statistik och analys (www.forsakringskassan.se/statistik). Statistiken går att ladda ner i Excel-format.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

På Försäkringskassans hemsida för statistik och analys finns socialförsäkringsrapporter publicerade inom tandvårdsområdet. Statistik i dessa rapporter är annan statistik inom tandvårdsområdet som inte är officiell statistik. Publikationen Socialförsäkringen i siffror som ges ut varje år innehåller också annan statistik om tandvårdsstödet. Med anledning av

Coronaviruset beslutade regeringen under 2020 om nya ersättningsperioder för personer som inte kunnat besöka tandvården och som hade en pågående ersättningsperiod där de kommit upp i 50 procent ersättningsnivå. Statistik om dessa perioder finns publicerad som annan statistik här [Coronaviruset – statistik \(forsakringskassan.se\)](#).

Det finns även möjlighet att få tillgång till statistik inom tandvårdsområdet för fler variabler och efter andra redovisningsgrupper än de som finns tillgängligt i officiell och annan statistik. Vid intresse kontakta statistikenheten@forsakringskassan.se.

Socialstyrelsen kommer fr o m 2021 att publicera officiell statistik om munhälsa och tandvård inom sina statistikområden Hälso- och sjukvård samt Hälsa och sjukdomar. Statistiken finns i dag publicerad på www.socialstyrelsen.se som annan statistik.

4.3 Presentation

Presentationen av statistiken sker i Försäkringskassans statistikdatabas. Statistiken går att ladda ner i Excel-format.

4.4 Dokumentation

Dokumentation finns och kan fås vid begäran. Vid intresse kontakta statistikenheten@forsakringskassan.se

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Förändringar i regelverk för de försäkringar och bidrag som Försäkringskassan betalar ut kan ha stor inverkan på statistiken. Jämförelser över tiden bör därför göras med stor försiktighet.

Ett [dokument](#) med aktuella regelförändringar som har skett i socialförsäkringen mellan 1968 och 2020 redovisas på Försäkringskassans webbsida för statistik och analys www.fk.se/statistik.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Det finns skillnader i olika länders ersättningssystem för tandvård. Statistiken internationella jämförbarhet är därför låg.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Statistiken kan bland annat användas tillsammans med statistik från Socialstyrelsen som också har statistikansvar inom tandvårdsområdet. Socialstyrelsens statistik baseras också på källdata från Försäkringskassans datalager. Socialstyrelsens statistik inkluderar *inte* tandvård som har utförts utanför Sverige.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Socialstyrelsen publicerar likartad statistik om antal personer som nyttjat Särskilt tandvårdsbidrag. Socialstyrelsens mått visar antal som använt Särskilt tandvårdsbidrag i ett besök i tandvården. Försäkringskassans mått, antal mottagare av Särskilt tandvårdsbidrag, inkluderar även mottagare som använt Särskilt tandvårdsbidrag som delbetalning av ett avtal om abonnemangstandvård. Mottagare av särskilt tandvårdsbidrag, med avtal om abonnemangstandvård, som inte har gjort ett besök i tandvården under året ingår därmed i Försäkringskassans statistik men *inte* i Socialstyrelsens statistik. Därför stämmer inte antalet överens.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679) samt lag ([2018:218](#)) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

C Bevarande och gallring

Gallring av Försäkringskassans datalager STORE är inte aktuellt i enlighet med undantagen i lagen om den officiella statistiken ([2001:99](#)).

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet till denna statistik föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken är inte EU-reglerad.

F Historik

I februari 2021 lanserade Försäkringskassan en statistikdatabas där myndighetens all officiella statistik publiceras. Statistik om tandvårdsstödet har tidigare publicerats som annan statistik i Excelformat på www.fk.se/statistik.

G Kontaktuppgifter

<i>Statistikansvarig myndighet</i>	Försäkringskassan, LM Ericssons väg 30, 126 26 Hägersten
<i>Kontaktinformation</i>	Cecilia Fararos
<i>E-post</i>	cecilia.fararos@forsakringskassan.se
<i>Telefon</i>	010-116 92 67